

15.9.2026

Säästöjä ja tuottavuutta sairaspöissaoloja ja työkyvyttömyyseläkkeitä vähentämällä

Keva haluaa kiinnittää poliittisten päättäjien huomion julkisen alan sairaspöissaoloista sekä työkyvyttömyydestä johtuviin kustannuksiin sekä keinoihin, joilla kustannuksia voidaan hallita ja pienentää.

Keva toivoo, että puolueet sekä poliittiset päättäjät ottavat vuonna 2027 alkavalla eduskuntavaalikaudella työntekijöiden työtyökyvyn ylläpitämisen, sairaspöissaolojen vähentämisen ja työkykyjohtamisen parhaiden käytäntöjen edistämisen yhdeksi keskeiseksi julkista taloutta parantavaksi keinoksi. Tämä edellyttää työkykyjohtamisen parhaiden käytäntöjen valtavirtaistamista sekä julkisen sektorin että yksityisen sektorin työpaikolla. Suomessa on tarpeen ryhtyä seuraamaan korkealla poliittisella tasolla työn tuottavuutta heikentäviä sairaspöissaoloista ja työkyvyttömyydestä aiheutuvia kustannuksia sekä asettamaan poliittisia ja numeerisia konkreettisia tavoitteita pöissaoloihin ja kustannuksiin vaikuttamiseksi. Erityisesti työelämän mielenterveysasiat sekä työtyökykyyn vaikuttavan kuntoutuksen kokonaisvaltainen kehittäminen on tarpeen nostaa erityisen kehittämistyön kohteeksi.

Työkykyjohtamisen parhailla käytännöillä voitaisiin säästää satoja miljoonia euroja

Työkyvyttömyyden välittömät kustannukset ovat pelkästään kunta-alalla yli miljardi euroa vuodessa. Julkisella sektorilla – kunta-alalla, hyvinvointialueilla, valtiolla ja evankelis-luterilaisessa kirkossa – työkyvyttömyyden vuosittaisten kustannusten arvioidaan olleen vuonna 2025 1,5 miljardia euroa kohdistuen suoraan työnantajien maksettavaksi. Suurin osa tästä aiheutuu sairauspöissaolojen kustannuksista. Summa kasvaa vielä merkittävästi, kun mukaan lasketaan epäsuorat kustannukset, kuten tuottavuuden menetys, sijaiskulut, ylityöt ja pöissaolojen hallinnointi.

2025	Sairauspöissaolot	Työkyvyttömyyseläkemaksut	Työterveyshuolto	Tapaturmavakuutus	Yhteensä
Julkinen sektori	1042 M€	196 M€	172 M€	108 M€	1518 M€
Kunta-ala	449 M€	94 M€	76 M€	55M€	674 M€
Hyvinvointialueet	425 M€	65 M€	56 M€	26 M€	575 M€
Valtio	152 M€	37 M€	35 M€	23 M€	248 M€
Kirkon ala	16 M€	-	5 M€	4 M€	25 M€

Arvio kustannuksista perustuu malliin, jossa aineiston edustamat kustannustiedot ovat laskettavissa puolelta vakuutettujen määrästä. Kokonaissumma on arvioitu tämän mukaan suhteuttamalla kustannusosuus työnantajan koon mukaan. Evankelis-luterilaisen kirkon eläkejärjestelmässä ei ole työkyvyttömyyseläkemaksua, minkä vuoksi siinä on esitetty työkyvyttömyyseläkemenon suhde palkkasummaan ja kunkin työnantajan suhteellinen osuus koko eläkejärjestelmän työkyvyttömyyseläkemenosta.

Sairauspöissaolokustannukset ovat hyvin merkittävä, työkyvyttömyyseläkkeitäkin suurempi kustannuserä. Myös niissä voidaan järkevästi toimien saavuttaa huomattavia säästöjä. Lukuisat kunnat ja hyvinvointialueet ovatkin saavuttaneet miljoonaluokan säästöjä hyödyntämällä työkykyjohtamisen parhaita käytäntöjä. Keskeiset vaikuttavat toimet ovat olleet varhaisen tuen malli, ennakoiva työkykytoiminta, tehokas ja toimiva työterveysyhteistyö, erilaiset tukikeinot työn tekemiseen, työaikajärjestelyt ja työn muokkaaminen sekä esimiestyön työkykyosaamisen varmistaminen ja tuki.

15.9.2026

Organisaatio	Keinot	Keskeiset tulokset	Lisätietoja
Porin kaupunki	Korvaavan ja kevennetyn työn hyödyntäminen	Työkykyperäiset poissaolot vähentyivät 5,8 % Korvaavaa ja kevennettyä työtä teki 70–80 hlöä Päivissä kasvua (2 vuoden aikana): 1 000 pv Kustannussäästö lähes 850 000 euroa	Minna Setälältä murtui mieli ja Anton Pohjaslahdelta jalka – molempien työura sai yllätyskäänteeseen, ja Porin kaupunki säästi 850 000 euroa
Siun soten hyvinvointialue	Työkykyjohtaminen johdon agendalle Työkykyjohtamiseen ja työterveysyhteistyön vaikutukseen panostetaan ja tuloksia seurataan säännöllisesti	Työkykyperäiset poissaolot vähentyivät 5,8 % Työterveyshuollon kulut vähenivät 10 %	Työkykyjohtamisen hyvä kierre alkaa johdon tasolta
Joensuun kaupunki	Esihenkilöille työkalut poissaolojen seurantaan ja koulutusta sekä hyvinvointityöpari-malli Työn muokkaus, osa-aikaratkaisut, työurapolut Työterveyshuollon palveluvaikuttavuuden tarkastelu	Sairauspoissaolot ovat laskeneet n. 45 % vuodesta 2022 vuoteen 2025 (suhteutettuna htv) työtyytyväisyys on kehittynyt myönteisesti henkilöstön vaihtuvuus on pysynyt maltillisena	Joensuussa johdetaan työkykyä keskustellen ja ennakoiden
Oma Hämeen hyvinvointialue	Tavoitteellinen yhteistyö Työkykyjohtamisen kulttuurin uudistaminen ja käytäntöjen yhtenäistäminen	Sairauspoissaolot ovat vähentyneet vuoden aikana keskimäärin 2,4 päivää henkilötyövuotta kohden – joissakin työyksiköissä jopa neljänneksellä. Sairauspoissaolojen vähentymisellä on arvioitu saatavan jopa 540 000 euron säästöt.	Kulttuurimuutos työkykyjohtamisessa käänsi sairauspoissaolot las-kuun kotihoidossa
Pohjois-Savon hyvinvointialue	Korvaavan työn malli Soveltuvan työn haku -palvelu Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä työterveydenhuolto aloitettiin uudelta pohjalta	Yli 4 500 korvaavan työn päivää (v. 2023) Korvaavalla työllä 1,6 milj. ja tTyöterveyshuollon kustannuksissa 1,3 milj. säästö	Pohjois-Savon hyvinvointialueella työhyvinvointi on kaikkien asia
Kymenlaakson hyvinvointialue	Avoin keskustelukulttuuri Johdon sekä henkilöstön edustajien yhteistyö Esihenkilötyön vahvistaminen ja perehdytys Mielenterveyden tuki lyhytterapialla Työhyvinvointisuunnitelmat yksiköissä Joustavat ratkaisut osatyökykyisille	Sairauspoissaolot: -1 pv/työntekijä Korvaava työ tuonut yli 500 000 € säästöjä Lähtövaihtuvuus laskenut: 5,9 % → 4,6 % Henkilöstökokemus (eNPS) noussut: 0 → 33	Työkykyjohtaminen vahvistaa positiivista henkilöstökokemusta

Miksi työkyvyttömyyseläkkeelle siirytään?

Julkisesta palveluksesta työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyi kaikkiaan 5 207 työntekijää. Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet olivat yleisin työkyvyttömyyden syy (1 948 henkilöllä), ja ne kattoivat 37,4 (35,0) prosenttia työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden ensisijaisista sairauksista. Mielenterveyden häiriöiden vuoksi eläkkeelle siirtyi 1 584 julkisen alan työntekijää, mikä oli 3,0 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Mielenterveyden häiriöt olivat ensisijainen työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen syy 30,4 (32,8) prosentissa tapauksista. Yhteensä vuonna 2025 julkiselta sektorilta eläköityi 16297 työntekijää. Valtaosa työntekijöistä jäi vanhuseläkkeelle.

Pitkä sairauspoissaolot edeltävät yleensä työkyvyttömyyseläköitymistä. Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet ovat perinteisesti olleet myös pidempien sairauslomien synnä julkisella alalla. Aivan viime vuosina mielenterveyden häiriöt ovat kuitenkin ohittaneet tuki- ja liikuntaelinsairaudet sekä sairastaneiden henkilöiden että korvattujen sairauspäivien määrässä. Tähän on vaikuttanut sekä tule -sairauksien esiintyvyyden selvä väheneminen että mielenterveyden häiriöiden esiintyvyyden kasvu.

15.9.2026

Tilaa Kevan päättäjäaineisto sähköpostiisi

Keva tarjoaa yhteiskunnallisille päättäjille ja vaikuttajille päätösten pohjaksi ajantasaista tietoa työkykyjohtamiseen liittyvistä aiheista. Keva tuottaa vielä ennen vaaleja erilaisia tilasto- ja tutkimusjulkaisuja julkisen alan työntekijöiden eläköitymisestä, työhyvinvoinnista ja työkykyjohtamista. Jos haluat pysyä ajan tasalla työkykyasioissa, tilaa Kevan säännöllisesti sähköpostiisi ilmestyvä päättäjäaineisto osoitteesta

<https://www.keva.fi/tama-on-keva/medialle-ja-sidosryhmille/>

Lisätiedot: Johtava asiantuntija **Ismo Kainulainen**, p. 050 517 3594, ismo.kainulainen@keva.fi

Kevan yksi lakisääteinen tehtävä on pienentää julkisen alan työntekijöiden työkyvyttömyysriskiä. Keva toteuttaa tehtävää auttamalla julkisen alan työnantajia rakentamaan ja kehittämään työkykyjohtamisen prosesseja ja työterveysyhteistyötä. Keva tarjoaa julkisen alan työnantajille työkykyjohtamisen digitaaliset palvelut, dataperustan ja analyytiikkaosaamisen, jotka tekevät mahdolliseksi ennakoida työkyvyttömyysriskejä sekä valita ja toteuttaa toimenpiteitä tuloksellisesti konsernien eri tasoilla.

